

မိုးတိမ်

ကျွန်တော်သူ့အကြောင်း ရေးတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးသော်လည်း ဘယ်ကစရေးရမည်ကို တော်တော်စဉ်းစားယူရပါသည်။ ရက်ပေါင်းပင် အတော်ကြာပါ သည်။

သူနှင့်ကျွန်တော်သည် တစ်ရွာတည်းသား အသက်ချင်းမတိမ်းမယိမ်း၊ အိမ်ချင်းလည်း တယ်မဝေးသဖြင့် ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင် ကစားဖော်များ ဖြစ်ခဲ့ကြပြီးနောက် ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင်လည်း အတူနေခဲ့ကြပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဟု ဆိုသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်မှာ ဘုရားရှိခိုးမှလွဲပြီး ဘုန်းကြီးစာမသင်တော့ဘဲ လောကဓာတ်ကျောင်းခေါ် မြန်မာစာ သတ္တမတန်းကျောင်းဖြစ်နေပါသည်။

သို့ရာတွင် ထိုခေတ်ထိုအခါမှာ မြန်မာပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်လက်အောက် ကျန်သပေါက်ဘဝ၌ ကျွန်တော်တို့ ကျေးတောရွာတွေ လွန်စွာဆင်းရဲကြ၍ ကလေးသူငယ်တို့သည် ၇ တန်းရောက်အောင် သင်ကြားနိုင်သူ အလွန်နည်းလျက် ၂တန်းကထွက်၊ ၃ တန်းကထွက်၊ ၄ တန်းကထွက်၊ ၅ တန်းကထွက်နှင့် ကျွန်တော်နှင့် ကျောင်းနေဖက်တို့သည် သူငယ်တန်းတုန်းက ၂၀ မျှရှိခဲ့ရာ ၇ တန်းရောက်သောအခါ ကိုယ့်ရွာက ကျွန်တော်နှင့် အခြားတစ်ယောက်သာ ကျန်တော့၏။

ဤသို့ကျောင်းသားတွေ တဖြုတ်ဖြုတ် ထွက်ရသည်မှာ ပညာကိုမသင်ကြားလို ၍ မဟုတ်ကြဘဲ မိဘများက ဆင်းရဲကြသဖြင့် သည်သားအားကျောင်းမလွှတ်နိုင်ဘဲ အိမ်တွင်ကျီးမောင်း ကြက်နှင့်ကစပြီး မိဘကိုကူညီရန်ဖြစ်တော့၏။

ယခု ကျွန်တော်ရေးမည့် သူ၏နာမည်မှာ မိုးတိမ်။ ကျေးတောသားဖြစ်လျက် သူ့မိဘများက နာမည်ညွှန်ညွှန်လေးမှည့်လိုက်သည်မထင်ပါနှင့်။ သူ့အစ်ကိုအကြီးက ‘ဖိုးစိန်’ဖြစ်နေသဖြင့် သူ‘မိုးတိမ်’ ဖြစ်ရခြင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် နာမည်ကိုနာဘောကာရန်နှင့် မှည့်တတ်ကြလေရာ နာမည်ဖက်ရှင်ထွင်နေသော မြို့သားတို့ထက် တောသားတွေက မူမှန်ပါသည်။ ဥပမာ မြယဉ်၊ မြခင်၊ မြသင်၊ ထွန်းစိန်၊ ထွန်းရှိန်၊ ထွန်းမှိန်၊ ဤနာမည်ပေး သမားရိုးကျအတိုင်းတောရွာတွေမှာ မှည့်နေကြတုန်းပါပဲ။ ရှိစိဘတုတ်နဲ့ ဂျော်ဂျီဖိုးဝတို့ရေ။

မိုးတိမ်၏ နာမည်ကို မူလမှည့်စဉ်က ‘ဖိုးစိန်’ အောက်သမားရိုးကျ ‘ဖိုးမှိန်’သာ ဖြစ်၏။ သို့သော် ဗေဒင်လေးမတောက်တခေါက်တတ်သော သူ့ဘကြီး ဖိုးသာဝက သူ့ပညာကုန် တွက်ချက်ကြည့်ပြီးနောက် “အောင်မာ ငါ့မြေးဇာတာက မမှိန်ပါဘူးကွ၊ ထူးခြားတဲ့ လက္ခဏာတွေပါပါတယ်၊ ဖိုးမှိန်မလုပ်နဲ့ဟေ့ မိုးတိမ်”ဟု မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြကြောင်း သူ့နာမည်ဆန်းနေ၍ စုံစမ်းကြည့်တော့ ဤသို့သိရပါသည်။

မိုးတိမ်၏ မိဘများမှာ ကျွန်တော်သိတတ်သော အချိန်တွင် လယ်လေး ငါးဧကနှင့် ကိုယ်ပိုင်နွားတစ်ရှဉ်းရှိ၍ ချစ်တီးဆီက ၇ ဧကမျှ လယ်ထောက်ခယူလုပ်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးချောင်ချောင်လည်လည် ရှိခဲ့ပေသား။ သို့ရာတွင် ရုတ်တရက် သူ့ဖခင်လယ်ထဲတွင် ပိုးထိ သေဆုံးသွားခြင်းကြောင့် မိုးတိမ်သည် ၆ တန်း၌ ကျောင်းထွက်လိုက်ရကာ မူလကဖအေနှင့်တွဲလုပ်နေသော သူ့အစ်ကိုကြီး ဖိုးစိန်ကိုကူညီရလေ၏။

ကျွန်တော်တို့အရပ် လယ်၁၂ဧက တစ်ရှဉ်းလုပ်မှာခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် နှင့် နောက်လိုက်တစ်ယောက်တော့ ရှိရသည်။ ထိုအချိန်၌ မိုးတိမ်၏ အသက်သည် ဆယ့်လေးငါးနှစ်မျှ ရှိနေပြီဖြစ်၍ ဖအေမရှိသည့်နောက် သားကိုပညာထွန်းပေါက်အောင် မသင်နိုင်တော့ပြီဟု ကျောင်းနုတ်လိုက်သော သူ့မိခင် မုဆိုးမကိုလည်း မည်သည့်ဆွေမျိုး ဉာတကာနံကမှ တားမြစ်ခြင်းမပြုကြတော့ ပေ။ “အေးကွာ လယ်သမားသားပဲ ဆယ့်လေးငါးနှစ်ရှိရင်

ထွန်ကူတော့ လိုက်နိုင်ရတယ်ပေါ့”ဟု သာပြောကြပါသည်။ “ငါ့မြေးဇာတာမမှီန်ပါဘူး၊
ထူးခြားတဲ့လက္ခဏာတွေပါပါတယ်”ဟု ဆိုခဲ့သော သူ့အဘိုးကားမရှိတော့ပြီ။

ဤသို့လျှင် မိုးတိမ်နှင့်ကျွန်တော်သည် ကျောင်းနေဖက်ဘဝမှ ခွဲခွာရပြီးနောက် ကျွန်တော် ၇ တန်းအောင်၍မြို့က
အထက်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရသည်၌ သူနှင့်ကျွန်တော်လူချင်းတွေ့ဆုံမှု နည်းပါးခဲ့လေပြီ။ နောက်ကျွန်တော်
၁၀တန်းအောင် ၍ရန်ကုန်မြို့ရောက်၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်၊ ဂျပန်ခေတ်၊ ကျွန်တော်အိမ်ထောင်ကျ၊ သည့်နောက်
စာရေးဆရာဖြစ်၍ ရန်ကုန်မှာနေတော့ မိုးတိမ်နှင့်ကျွန်တော်နှစ်ပေါင်းများစွာ လုံးဝအဆက်ပြတ်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ရွာသို့တစ်ခေါက်တစ်ခေါက် ထုံပိုင်း ထုံပိုင်းပြန်ရောက်သည်၌ သူ့သတင်းကို ဝိုးတဝါးမျှ ကြား
ရပါ၏။

“မိုးတိမ်အမေနဲ့ အစ်ကိုဖိုးစိန်ဟာ ဂျပန်ခေတ်လယ်လောက်ကပဲ ဆုံးတယ်၊ မိုးတိမ်ကတော့ ဂျပန်အဝင်တုန်းက
မြို့ကစစ်ပြေးလာပြီး သူတို့အိမ်မှာ တည်းခိုကြတဲ့ လူတွေနဲ့ အဆက်ရပြီး မြို့ကိုပါသွားတယ်၊ မြို့မှာ
ပန်းထိမ်သင်တယ်”

နောက်လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဖဆပလခေတ်၌...

“ဟာ မိုးတိမ်တယောထိုးသိပ်ကောင်းတာပဲ၊ မြို့ကတီးပိုင်းတွေမှာ၊ ရုပ်ရှင်ရုံတွေမှာ တယောထိုးရတယ်၊
လူကြိုက်သိပ်များဆို့ပဲ၊

ထိုမှတဖန်.....

“မိုးတိမ်က မြို့မှာကောင်းစားနေပြီဆရာ၊ သူလုပ်တဲ့ပန်းထိမ်ဖိုပိုင်ရှင်သမီးနဲ့ ညားတယ်၊ အောင်မယ်
ကိုယ့်လူရွှေဆိုင်ထိုင်ရင်တော့ ရွှေကြယ်သီး၊ ရွှေလက်စွပ်၊ ရွှေလက်ပတ်ကြီးနဲ့ဆရာ ဝင်းထိန်နေတာပဲ”

နောက်တစ်ဖန်.....

“မိုးတိမ်က မယားရ ဘယ်ကံကောင်းတာပဲကွ၊ သူ့ယောက္ခမအထီးကြီးက ပန်းထိန်ဖိုနဲ့ရွှေဆိုင်၊ ယောက္ခမကြီးက
ကုန်မျိုးစုံဆိုင်နဲ့၊ မိုးတိမ် ထိုင်ချင်ရာမှာထိုင်၊ အပြင်ထွက်တယ်ဆိုရင် ဂျစ်ကားတစ်စီးနဲ့ ဝီခေါ်နေတာပဲကွာ”

ဤသို့လျှင် ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေက ကိုယ့်ရွာသားတစ်ယောက် ကောင်းစားနေသည်ကို ထောမနာ ပြုကြ၍
ကျွန်တော်ဝမ်းသာလှပါသည်။ သူ့ဘကြီးက သူ့မြေးဇာတာတွက်ခဲ့တာလည်း မှန်လှပေ၏ဟု ယုံကြည်မိပါ၏။
မိုးတိမ်တော့ ကျွန်တော်တစ်နေ့ တွေ့ဦးမည်ဟု စိတ်မှာထား၏။

သို့သော် ကျွန်တော်ရွာသို့ပြန်ရောက်၍ မိုးတိမ်နှင့်မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရတော့ မိုးတိမ်သည် သူ့ဘကြီး ဟောခဲ့သော
မိုးတိမ်မဟုတ်ဘဲ သူ့ကို မူလမှည့်စဉ် ‘ဖိုးစိန်’ဖြစ်နေချေပါပြီဟု ကျွန်တော် အောက်မေ့မိ၏။

၁၉၆၄ ခုနှစ် နွေရာသီမှာပေါ့။ ကျွန်တော့ဇာတိ ဌာနမွေးရပ်ရွာသို့ ခေတ္တပြန်သွားတော့ မိုးတိမ်ကို
ကျွန်တော့ယောက်ဖအိမ်မှာ ရေထမ်းနေတာ တွေ့ရတယ်။ လူလည်း စုတ်ပြတ်ပိန်ညှော်လို့။

သူနှင့်ကျွန်တော်လုံးဝမတွေ့တာ သေသေချာချာခုနှစ်သက္ကရာဇ်နှင့် စဉ်းစား ကြည့်လိုက်တော့ ၂၅ နှစ်ကျော်ပြီကပဲ။
ယခုပြန်တွေ့ကြတော့ ကျွန်တော်က ၄၅ နှစ်၊ သူကတစ်နှစ်ကြီးသမို ၄၆ ခုနှစ်။

အဲသည် သက္ကရာဇ်တုန်းက ကျွန်တော်လည်း ရမ်ကိုမပြတ်ဟဲနိုင်သေးသည်မို့ ကျွန်တော့ ယောက်ဖအိမ်က
ကြက်သားကြော်နှင့် စားပွဲထိုင်နေတုန်း မိုးတိမ်ဟာ အိမ်ရှေ့မှာ သူ့ရေထမ်းပုံးတွေချ၊ အိမ်ပေါ်တက်လာပြီး

ကျွန်တော့ယောက်ဖကို “ကိုစံတင် ခုနစ်ထမ်း”လို့ ပြောတယ်။

သည်တော့ ကျွန်တော်က အိမ်ခေါင်တိုင်နားက ပက်လက်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်လို့။ မီးမထွန်းသေးတဲ့ နေဝင်စမှောင်ပျူပျူမှာ အရက်သောက်နေရင်းက “ဟေ့... မိုးတိမ်” လို့လှမ်းခေါ်လိုက်တဲ့အခါ သူကျွန်တော့ကိုမြင်ပြီး “ဟ... ဗိုလ်နီကြီးပါလား၊ မင်းဘယ်တုန်းက ရောက်နေသလဲ”လို့ ကျွန်တော့ငယ်နာမည်ခေါ်ပြီး အားရပါးရ နှုတ်ဆက်တယ်။

ကျွန်တော်က....

“ခုညနေပဲလကွာ၊ လာ....မင်းအရက်သောက်တတ်တယ်မဟုတ်လား”လို့ ဆိုလိုက်တော့ သူ အဖြေမပေးမီဘဲ ကျွန်တော့ယောက်ဖက...

“မင်း မိုးတိမ် အရက်သောက်တတ်သလား မေးတာက ကြွက်တွင်းထဲ ရေလောင်းချရင် ဝင်ပါ့မလား မေးတာနဲ့ အတူတူပဲကွ”

မိုးတိမ်က ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ရယ်ကျဲကျဲကြီးနှင့် ကျွန်တော့အနား လာထိုင်သည်။

သို့သော် သူသည် နှစ်ခွက်မျှသောက်ပြီးနောက် “တော်ပြီကွာ ငါသွားတော့မယ်”ဟု ထိုင်ရာမှထ၏။

ကျွန်တော်က ပုလင်းမြှောက်ပြ၍...

“ဟ.... ကောင်ကြီးရ ဒီမှာတစ်ဝက်သာသာကြီး ကျန်နေသေးတယ် လုပ်ပါဦးကွာ၊ ငါတစ်ယောက်တည်း ပျင်းလို့ပါ၊ တို့သူငယ်ချင်းတွေ မတွေ့ရတာလဲ ကြာပြီ၊ အေးအေး ဆေးဆေး ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်တွေ ပြောကြရအောင်ကွာ”

သို့တိုင် တားမရ။ သူသည် ကျွန်တော့ကို တည်ငြိမ်စွာကြည့်၍ “ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်ကွာ၊ နောက်မှ တွေ့ကြတာပေါ့၊ အခုငါ့မှာ ရေထမ်းစရာ ရှိသေးတယ်ကွ”ဟုဆို ပြီး အိမ်ပေါ်မှ ဆင်း၍ သူ့ ရေထမ်းပုံးများနှင့် ထွက်ခွာသွားလေ၏။

သူ့ပုံပန်းကြည့်ရသည်မှာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်စုတ်သော်လည်းဟန်ပန် လေသံကတော့ ကျွန်တော်တို့ရွာ မူလကျေးတောသားနှင့် မတူတော့ချေ။

သူ ဝင်းအပြင်ဘက် ရောက်သွားသည်၌ ကျွန်တော့ယောက်ဖအား...

“ကိုစံတင် ဒီကောင်ကြီး ရွာပြန်ရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

“တော်တော်ကြာပြီကွာ၊ သုံးလေးနှစ်တော့ ရှိပြီထင်တယ်”

“သူ အရင်ကတော့ မြို့မှာ သွားအိမ်ထောင်ကျပြီး ဟန်ဟန် ပန်ပန် ဖြစ်နေတယ်ဆို”

“အေးကွာ၊ အဲဒီတုန်းကတော့ မိုးတိမ်ဟာ ထိန်ထိန်လင်းနေတာပေါ့၊ ခုတော့ကွာ အဲဒီအိမ်ထောင်နဲ့ ကွဲလာပြီးဒီမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲနေတာပါပဲကွာ”

“သူ့မှာ သားသမီးတွေ မရှိဘူးလား”

“ရှိတယ်၊ အကြီးဆုံးကောင်က အိမ်ထောင်တောင်ကျပြီ၊ သမီးငယ်နှစ်ယောက်ကလဲ အပျိုတွေ၊ လှကလှနဲ့ မင်းဈေးရောက်ရင် သူတို့အမေနဲ့ ဈေးထွက်နေတာ သူတို့ကုန်စုံဆိုင်ဝင်ကြည့်ပါလား”

“နေပါဦး ကိုစံတင်ရာ၊ ဒီကောင်အိမ်ထောင်ကျပြီး စီးပွားဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် လင်မယား ကွာရှင်းကြတော့

ပစ္စည်းတစ်ယောက်တစ်ဝက်၊ သို့မဟုတ် အနည်းအကျဉ်း တော့ ရလာရမယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါ သူဖြုန်းပစ်သလား”

“ဟေ့အေ သူက အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ ဆင်းလာတာကွ၊ တို့ရွာပြန်ရောက်တော့ သူ့မှာဘာမှ ပါလာတာမဟုတ်ဘူး”

“သူ့မယားက နောက်အိမ်ထောင်ပြုသလား”

“မပြုပါဘူး၊ သူတို့လင်မယားက ကွာရှင်းတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ မင်းကောင်ကြီးကသာ စိတ်မထင်လို့ ဆင်းလာတာဆိုလားပဲကွ”

ကျွန်တော့် ယောက်ဖကား သူများအကြောင်း ဘာမျှစူးစမ်းလေ့လာတတ်သူ မဟုတ်ချေ။ သူများ ပြောသံကိုသာ နားရှိ၍သာ ကြားရသူဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် မိုးတိမ်အကြောင်း သူ့ဆီက ဘာမျှ ထူးထူးထွေထွေ မသိရ။

နောက်တစ်နေ့ညနေတွင် ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်းဖိုးထင်၏အိမ်အပေါ် ထပ်ဝယ် စကားစမြည် ပြောနေကြစဉ်အိမ်ရှေ့မှ “ဟေ့.... ဖိုးထင် ဖိုးထင်”ဟု မိုးတိမ်၏ ခေါ်သံကိုကြားရ၍ ဖိုးထင်သည် အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းသွားသည်။ လမ်းမတွင် မိုးတိမ်နှင့် တွေ့ပြီး ခဏအကြာ အိမ်ပေါ်ပြန်တက်လာ၍ သူ့ဇနီးအား “ဟေ့ အပုငွေနှစ်ကျပ်ပေးစမ်း”ဟု တောင်း၏။ ရလျှင် အိမ်ရှေ့ထွက်သွားပြီး မိုးတိမ်ကိုပေးသည်။

မိုးတိမ် ထွက်ခွာသွား၍ ဖိုးထင် အိမ်ပေါ်ပြန်ရောက်လာသည်၌ ကျွန်တော်က...

“မိုးတိမ်က မင်းဆို ဘာကြောင့် ပိုက်ဆံလာတောင်းတာလဲကွ”

“အပုပ်ချိန်ဆိုတော့ သူ့အရက်သောက်ဖို့ပေါ့ကွာ”

“အေး..... ဒါ ဟုတ်ပါပြီ၊ ငါမေးတာက သူက မင်းဆီမှာ ပိုက်ဆံရစရာရှိလို့လား”

“ဟာ.... သူနဲ့ ငါကတော့ သူ့ရစရာရှိလဲ ပေးရတာပဲ၊ မရှိသေးဘဲ ကြိုတောင်းလဲ ပေးရတာပဲကွ”

“ဘယ်လိုကြောင့်တုံး”

“ဒီလိုကွာ၊ အိမ်မှာ ငါမနိုင်မနင်းရှိတဲ့ အလုပ်ဆိုရင် သူ့ကို ခိုင်းရတာပဲကွ၊ အခုငါက မြေပဲခင်းကလေးတွေ ထွန်နေတော့ သူ့ကိုမြက်ထမ်းခိုင်းရတယ်ကွ၊ ဒါက ငါတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူးကွ၊ ဘယ်သူ့အိမ်ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်အိမ်သားချည်း မတတ်နိုင်ရင် သူ့ကိုအားကိုးရတာပဲ၊ ထင်းပေါက်ရေခပ်၊ မြေပဲနုတ်၊ ဂုန်လျှော်ခုတ်ကွာ အစစအရာရာ ဆိုပါတော့”

“ပိုက်ဆံပေးရင် လုပ်ပေးတယ်ပေါ့”

“ဟာ..... ဒီလိုလဲ မဆိုနိုင်ဘူးကွ၊ ရေထမ်းတာတို့၊ မြက်ထမ်းတာတို့တော့ အများပေါက်ဈေး၊ ရေ ၁၀ ထမ်းတစ်ကျပ်၊ မြက်တစ်ထမ်း တစ်ကျပ်ပဲ၊ တခြား ဗာဟီရကိစ္စ မျိုးတွေတော့ကွာ ဘယ်အဖိုးဖြစ်လို့ရမလဲ၊ သင့်လျော်သလို ကြည့်ရှုပေး မပေးလဲ ဘာမျှ မပြောပါဘူးကွ၊ ကူညီတဲ့သဘောပဲ၊ အဲဒါ တစ်ခုချိုးကျူးဖို့ကောင်း တယ်”

“ကိုစံတင်ကတော့ မိုးတိမ်ကို အကောင်းမပြောဘူး၊ အရက်သမား ကြွက်တွင်းပဲတဲ့”

“ဟာ.... မင်း ယောက်ဖကတော့ကွာ၊ သူတစ်စက်မှ မသောက်တတ်တာနဲ့ သောက်တဲ့လူမှန်သမျှ ကြွက်တွင်းချည်းပြောတဲ့လူကွ၊ အရက်သမားကို ကြွက်တွင်းလို့ ခေါ်ရမယ်အောက်မေ့နေတာ”

“အေး..... ဒါနဲ့ မနေ့ညနေက ငါမိုးတိမ်ကိုရမ်ခေါ်တိုက်တာကွ၊ နှစ်ခွက်သောက်ပြီးတော့တော်ပြီ၊

သူရေထမ်းစရာရှိသေးတယ်ဆိုပြီး ထွက်သွားတယ်ကွ၊ ငါ တားတာတောင် မရဘူး”

“အေး... သူ့ အလုပ်ဝတ္တရားလဲ အင်မတန် ရှိသေးတယ်ကွ၊ သူ့တာဝန်ရှိတာကို မပျက်ကွက်ရဘူး”

“ဒါနဲ့ သူဟိုတုန်းက မြို့ပေါ်မှာ အိမ်ထောင်ကျပြီး တော်တော် ကောင်းစားခဲ့တယ်ဆို”

“ဟာ.... သူ့ယောက္ခမကြီးက ပန်းထိမ်ဖိုနဲ့ ရွှေဆိုင်ကွာ၊ သူ့ယောက္ခမကြီးနဲ့ သူ့မိန်းမနဲ့က ကုန်စုံဆိုင်ကြီးကွာ၊ အလုပ်နှစ်မျိုးစလုံးလဲ သူကျွမ်းကျင်တော့ ထိုင်ချင်ရာဆိုင်မှာ သူထိုင်၊ နောက်ပြီး ဂျစ်ကားတစ်စီးနဲ့ သူသွားချင်ရာသွား၊ စားချင်ရာစား လူကိုညွှန့်လို့ပေါ့၊ တကယ့်မြို့ပေါ်က သူဌေးလေးပဲ”

“အေး.... အဲဒီလို အခြေအနေပြီးတော့ အခုကိုယ့်ရွာ ပြန်ပြီး သူများအိမ်မှာ ရေခပ်၊ မြက်ထမ်း၊ ထင်းပေါက် လုပ်နေတယ်ဆိုတော့ ဒီကောင် အံ့ဩစရာပဲ၊ သူ့သားမယားနဲ့ မသင့်တင့်လို့ ကွဲခဲ့ကွာခဲ့တာလဲ မဟုတ်ဘူးဆို”

“ဟာ.... သူ့မိန်းမက သူ့ကိုအမြဲတမ်း ခေါ်ရက်ပါကွာ၊ သူကသာ မပြန်တာ၊ သူ့သား သမီးတွေကလဲ အဖေအတွက် ရှက်လှချည်ရဲ့ပေါ့၊ တစ်ခါတစ်လေ သူတို့ ဂျစ်ကားနဲ့ရောက်လာပြီး ဖအေကြီး ကြိုက်တတ်တဲ့ အရက်တွေ စားစရာတွေယူယူလာသေးတယ်ကွ၊ မြို့ပြန်နေဖို့လဲ ချောခေါ်ကြတယ်၊ ဒီတော့သူက သားတို့ သမီးတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြတာပဲ ဖေဖေကျေနပ်ပါပြီ၊ ဖေဖေလဲဒီမှာ ကိုယ်ချမ်းသာသလို နေပါရစေတော့လို့ပြောတယ်၊ ဒီတော့ သားသမီးတွေက ဖေဖေ ဒီမှာ သူများအိမ်ဘေး အဖီလေးချပြီး သူများအိမ်တွေမှာ ထင်းပေါက်တယ်၊ ရေခပ်တယ်၊ ကူလီလုပ်နေရတာ ချမ်းသာသလား မေးတော့”

ကျွန်တော် လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားမိကာ သူ့စကားဖြတ်မေးလိုက်မိသည်။

“အေး... ဒီတော့ သူဘယ်လိုပြန်ပြောလဲ”

ဣန္ဒြေရကြီးနဲ့ ရယ်ပြီးတော့ကွ ‘ချမ်းသာတယ် ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ အစစ်ကို ကလေးတို့ နားမလည်သေးပါဘူးကွယ်’ တဲ့

ကျွန်တော် ရုတ်တရက် အံ့သားပင်သင့်ကာ...

“ဟာ..... ဒီလိုပဲ သူပြောသလား”

“ငါ့ကိုယ်တိုင် ကြားရတာကွ၊ သူ့ သားသမီးတွေလာပြီ ဆိုရင် ငါနဲ့ဗိုလ်ခိုတို့ကို သူ့အိမ် ခေါ်လေ့ရှိတယ်”

“ဘာလုပ်ဖို့ ခေါ်တာလဲ”

“သူ့ သားသမီးတွေ ယူလာတဲ့ မြို့က စားစရာတွေနဲ့ နိုင်ငံခြားအရက်တွေ တို့ကိုကျွေးတယ်၊ တိုက်တယ်ကွ”

“မင်းတို့က ဒါမျိုးတော့ အကြိုက်ပေါ့လေ”

“ဟာ... ကောင်းတာကိုးကွ၊ ဒါမျိုးကလဲ သူ့ကျွေးမှ တိုက်မှတို့က စားရသောက်ရတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဟေ့ မိုးတိမ်ကတော့ တို့တောချက်အရက်သာ နေ့တိုင်းသောက်နေတယ်၊ အဲဒီနိုင်ငံခြား အရက်တွေဘာတွေကို ထူးထူးခြားခြား မက်မက်မောမော မရှိလှဘူးကွ၊ တို့သာ ဖိတိုက်တာပဲ”

ကျွန်တော်က ခေါင်းကိုလေးလေးညှိတိမိသည်။ မိုးတိမ်အကြောင်းက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလာသည်။

ကျွန်တော်နှင့်အေးအေးဆေးဆေး တွေ့မည်ဟု စိတ်ကူးမိသည်။ သို့သော် ဤတစ်ခေါက်မှာ

ကျွန်တော်မတွေ့ဖြစ်လိုက်တော့။ အကြောင်းမှာ နောက်တစ်နေ့တွင် ကိုသာဗျောတို့ ကိုမြချောတို့ ဝါးတောတက်ရာ

ဝါးကူတတ်ရန်ခေါ်သဖြင့် မိုးတိမ်လိုက်ပါသွား၏။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှ ဝါးတောတစ်ခုတက်လျှင် သုံးလေးရက်မျှ ကြာလေရာ ကျွန်တော်အဲသည်အတွင်း ရန်ကုန်သို့ ပြန်ခဲ့ရ၏။

ထိုမှ ကျွန်တော်သည် အနေဝေးသဖြင့် မိုးတိမ်အကြောင်း မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားပြန်သည်။

ကျွန်တော်သည် သေလျှင်အပါယ်လားမည်လား၊ နတ်ပြည်သို့ပဲ သွားမလားဟု မည်သူမျှ အတိအကျ ပြောနိုင်ကြမည်မဟုတ်သော်လည်း ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာဖြင့် ကျွန်တော်သည်အကုသိုလ်အလုပ်များကို တော်တော်ဝါသနာပါ၏။

ကျွန်တော်အရက်သောက်သည်၊ ကြက်တိုက်သည်ကိုတော့ ကျွန်တော့်စာဖတ်ပရိသတ် သိပြီးဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ငါးပက် ဝါသနာပါသည်ကို တော့ အခါအခွင့်မသင့်၍ မထုတ်ဖော်ရသေးပါ။ ယခုမှ စာအဆင်သင့်သဖြင့် ရေးသားရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင် ငါးပက်ဝါသနာပါလှ ပါသည်။ မိုးရာသီနှင့် မိုးနောင်းကာလများတွင် ကျောင်းပိတ်ရက်ဆိုလျှင် မိုးထင်၊ ဗိုလ်ခို၊ သာကျော် ထိုတစ်သိုက်နှင့် ဓားမတိုတစ်လက် တူရွင်းတစ်ချောင်း၊ ခန္ဓတစ်လုံး၊ ယက်သံတစ်ခု၊ ပလှိုင်းကိုယ်စီနှင့် ငါးပက်ထွက်ခဲကြပါသည်။ ငါးရှိမည်ထင်သော တွေ့ကရာအိုင်ကို ပက်သည်။

မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်ကိုက်သည်လည်းရှိသည်။ မကိုက်သည်လည်းရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လူသုံးလေးယောက် သုံးလေးနာရီကြာအောင် ပက်လိုမှ ငါးနပ်အဖွဲ့လေး သုံးလေးကောင်မျှရသည်လည်းရှိတတ်ပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် စိတ်မပျက်တတ်။ နောက်တစ်အိုင် ပက်ကြပြန်သည်။

များများရလျှင် ကိုယ်စီခွဲဝေယူကြသည်။ နည်းနေလျှင် တစ်အိမ်အိမ်မှာ ချက်ပြီး အတူတကွ စားကြ၏။ ကိုယ့် ဟာကိုယ်ဖမ်း၍ ချက်ချင်းစားရသောငါးသည် ဝယ်စားရသောငါးထက် အဆများစွာ ကောင်းသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ယခု သာဓကပြပါမည်။

မနှစ်က လယ်များ ရိတ်သိမ်းပြီးချိန် တပို့တွဲလ၌ မိုးထင်၊ ဗိုလ်ခိုတို့ဆီက...

“တို့ ဒီလပြည့် ဘုရားပွဲတော်အမိ မင်းတို့ လယ်ထိပ်က ကျေးပင်အိုင်ကြီးကို ပက်တော့မဟေ့၊ မင်းလာနိုင်လာခဲ့တော့” ဟု အဓိပ္ပာယ်ပါသော လူကြုံစကားပေးလိုက် ၏။

ကျွန်တော်တို့လယ်ထိပ်က ကျေးပင်အိုင်ကြီးဟာ တော်တော်ကြီး၏။ မိုးကုန်ကုန်ချင်း မပက်နိုင်။ ယခုတပို့တွဲလမှ ပက်နိုင်သည်ကိုပဲ ချင့်ချိန်ကြည့်ကြပါတော့။ အိုင်သည် အိုင်ရှည်ဖြစ်၍ တစ်ကန်စီတစ်ကန်စီ ခွဲပြီး သုံးလေး ရက်လောက်ကြာအောင် ပက်ရ၏။ ငါးအချိန်သုံးလေးဆယ် ရနိုင်၏။

သည်လိုပက်နေတုန်းမှာ မခန်းမီ ရေအကျတွင် ဆောက်ချုံနှင့် ကိုင်းဖုတ်တို့အောက် ဂလိုဏ်တွင်း၌ ခိုအောင်းကျန်ခဲ့သဖြင့် ရှေးဦးစွာ ဖမ်းရသော ငါးများထဲမှ ငါးရဲ့ခေါင်းတိုကိုလည်းကောင်း၊ ငါးသင်းအုံကိုလည်းကောင်း၊ ငါးပြေမကြီးကိုလည်းကောင်း ရွံ့မဲပြီးမီးဖုတ်၊ ရွံ့ဖြူအက်တော့ခွာလိုက်စမ်း၊ အရေပြားက ရွံ့မှာ ကပ်ကျန်ခဲ့၏။ အသားဖြူဖြူဖွေးဖွေးကို အရိုးခွာထုတ်၊ ဆား၊ သံပရာ၊ ကြက်သွန်ဥကြီး၊ ငရုတ်သီးစိမ်း၊ နံနံပင်နှင့်သုပ်၊ ထန်းလျက်အရက် မီးတောက်နှင့်မြည်း၊ တောက်ရန်ကုန် ဟိုတယ်တွေမှာ နို့စို့ဝက်ကလေး ကောင်လုံးကြော်ကို စကော့ချိုစိစက်နှင့်ချတာနဲ့ တစ်မျိုးစီ ကောင်းကြတာပေါ့ဗျာ။

ကျွန်တော် မနှစ်က အခါမသင့်၍ ဤပွဲတော်ကြီးနှင့် လွဲသွားသည်။ သည်နှစ်တော့ အမိကျဲမှ။ သူတို့ကလပြည့် အမိဆို၍ ကျွန်တော် တပို့တွဲလဆန်း ၁၂ရက်နေ့ ရောက်သွားတော့ “ဟာ.... ဘာသားချောတွေ ဆော်ထည့်နေတာ နှစ်ရက်တောင် ရှိသွားမှကိုး”

ကျွန်တော်ရန်ကုန်က မနက်အစောဆုံးထွက်တဲ့ ပြည်ရထားနဲ့လိုက်ခဲ့တာ ရွာရောက်တော့ ၁၁ နာရီထိုးလုနီးပြီ။ အမောအပန်းတောင် မဖြေတော့ပါဘူး။ ကိုယ့်လူတွေ ကျေးပင်အိုင် နဲ့နေပြီဆိုတာ သိရတော့ ချက်ချင်းပဲ လယ်သမားအဝတ်လဲ။ အဖေခမောက်ကြီးဆောင်းပြီး သူတို့ဆီလိုက်ခဲ့တယ်။

“ဟေး”လို့ ကျွန်တော်က အိုင်ကမ်းပါးပေါ်က အော်လိုက်ရော သူတို့အားလုံး အသီးသီး လုပ်ငန်းကိုယ်စီရပ်၊ အိုင်ထဲက ရွှံ့ပေကျဲတဲ့ မျက်နှာတွေနဲ့ ကျွန်တော့်ကို တစ်ညီတည်းမော့ကြည့်ကြပြီး သံပြိုင်ပဲ

“ဟာ.... ဗိုလ်နီကြီး ရောက်လာပြီ”ဟု အော်လိုက်ကြ၏။

“ဒီနှစ် တော်တော်နိပ်ရဲ့လား ဟေ့”

ကျွန်တော်က မေးလိုက်တော့ ဗိုလ်ခိုက သူ့ထုံးစံအတိုင်းပဲ အသံညက်ညက်ကလေးနှင့်...

“သင့်သားကွ”

သူ့ သင့်သားဆိုလျှင် ဟန်ပြီ။

မောင်သင်လေးက “ဟေ့ကောင်.... ထမင်းမစားခဲ့သေးဘူးမဟုတ်လား” မေးတော့

ကျွန်တော်က “ဟ...အခု အိုင်ထဲက မဖမ်းရသေးတဲ့ငါးဟင်းနဲ့ စားမလို့ လာခဲ့တာကွ”

သည်တော့သူက “ဖိုးထင်ရေ ငါးစုံအောင် လျှောက်ဖမ်းပေးတော့ကွာ”

ရေလုံးပြီးအလယ်၌ ငါးစုနေပြီဖြစ်သောကြောင့် ယက်သဲနှင့် ကော်ဖမ်း၍ရနေ ချေပြီ။

ငါးခူ၊ ငါးရဲ့၊ ငါးကျည်း၊ ငါးခုံးမ၊ ငါးအိုက်၊ ငါးမြွေထိုး တစ်အိုးစာ ဖိုးထင်က ပလိင်းနဲ့ ဖမ်းလာတယ်။ အပေါ်ရောက်တော့ ချက်ချင်းပဲ မောင်သင်လေးက ဟင်းကိုင်တယ်။

တံငါတို့သည် တံငါတဲ၌ ငါးကိုအမြီးမဖြတ်ရ။ နှုတ်ခမ်းမွေးမဖြတ်ရ။ အကြေးထိုး ချေးဖောက်သာ လုပ်ရပြီး သင့်လျော်သလို တုံးတစ်။

သူတို့ချက်တာ ငါးနှစ်ပိဿာလောက်ကို ကြက်သွန်ဆယ်ဥ ငရုတ်သီး ဆယ်တောင့်လောက်ပဲ ဆီလေးပြက်သိကာ ဆားနှင့်အိုးထဲမှာ နာနာနယ်ပြီး မီးဖိုပေါ် တင်လိုက်တယ်။ မန်ကျည်းမှည့်လေး နှစ်တောင့် ပစ်ထည့်လိုက်တယ်။ လက်စက်ရေခန်းတော့ (ယောင်းမနှင့်မမွှေဘဲ) အိုးကို လှုပ်ပေးလိုက်တယ်။ နောက်ပြီး ငရုတ်ဆုံဆေးတဲ့ ရေကို လောင်းထည့်၊ အဲသည်ရေလည်း တော်တော်ဆူရော ချစားကြတာပါပဲ ခင်ဗျာ။

သူတို့မိန်းမတွေက သူတို့လင်များ ငါးပက်ရာကို လာဖို့ကြတဲ့ ထမင်းဟင်းတွေ၊ ကိုယ့်လူတွေ ရပေါက်ရလမ်း တည့်နေချိန်မို့ ဝက်သား၊ ကြက်သား၊ အမဲသား အသီးသီးပါကြပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် ဖိုးထင်တို့ခုနု ချက်လိုက်တဲ့ တံငါတဲငါးဟင်းကို ဘယ်ဟင်းကမှ မမီကြပါဘူးဗျာ။ ဘုရားစူးရစေရဲ့။

ကဲ.... သည်နေရာမှာ ဝက်၊ ကြက်၊ အမဲတွေ ဘေးဖယ်ထားလိုက်စမ်း။ သည်အိုင်ထဲကထွက်တဲ့ ငါးချင်းပဲ မနေ့ကအရှင်ဖမ်းသွားပြီး အိမ်မှာလှောင်ထား၊ ခုမနက်မှာ သတ်ပြီးချက်လာတဲ့ ငါးဟင်း။ အိမ်ကမိန်းမ ချက်တာဆိုတော့ငရုတ် ကြက်သွန် ဆီဆား အချိုးကျကျနဲ့ ငပြာရည်တောင် ခတ်လိုက်ပါသေးတယ်။ အဲဒါက အခုန တံငါတဲမှာ ယောက်ျားတွေ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ချက်တဲ့ဟင်းကို မမီဘူးဆိုတာ ယုံနိုင်စရာလား။

ဥပမာ တစ်ခုပြောပြပါမယ်။ ကျွန်တော်ကြားဖူးပါတယ်။ ရှေးခေတ်က မျက်နှာဖြူဗိုလ်တစ်ယောက်
တောထဲမှာလာနေတော့ ငှက်တွေကို သေနတ်နဲ့ပစ်ပြီး လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ချက်ပြုတ်ကြော်လှော်စားလေ့ရှိသတဲ့။

ဒါနဲ့ဗိုလ်ဆီက မျက်နှာလိုချင်တဲ့ တောသားတစ်ယောက်က စနိုက်အရှင်တွေ ထောင်ဖမ်းလာပြီး လက်ဆောင်ပေးတယ်။
ဒါပေမယ့် ဗိုလ်က သူ့ကို ပိုက်ဆံအသင့် အတင့်ပေးပြီး စနိုက်တွေကိုတော့ လက်မခံဘူး။ လူကလေးပြန်ယူသွားပါလို့
ပြောတယ်။

တောသားက “ဘာဖြစ်လို့လဲ သခင်” လို့မေးတော့သူက....

“လူကလေးရဲ့ အကောင်တွေက မလတ်တော့ဘူး”

သည်တော့ ကိုရွှေတောသား အံ့အားသင့်ပြီး...

“အို... သခင်၊ ဒီ အရှင်ကောင်တွေက ဘယ်နှယ်မလတ်ရမှာတုံး”

ဗိုလ်က “ကျွန်ုပ်ပြောတယ်၊ မလန်းဆန်းတော့ဘူး ဆိုပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် သူတို့ကို လူကလေးဖမ်းထားတာ
ကြာပြီ၊ သူတို့စိတ်ညစ်နေတယ်၊ ဒီတော့ သူတို့ အသားဟာစားလို့မကောင်းတော့ဘူး”

ဗိုလ်ဆိုလိုတာက သည်စနိုက်တွေ အရှင်ဆိုပေမယ့် ဖမ်းလှောင်ထားတာကြာပြီ မို့ အဆီအသား ခန်းခြောက်နေပြီ။
ဒါကြောင့် စားမကောင်းတော့ဘူး ဖြစ်ပါတယ်။

ဤစကားသည်မှန်လှ၏။ ယခုရန်ကုန်မှာ ကြက်အရှင်တွေ ခြင်းထဲက ရွေးဝယ်၊ ကုလားအား ဟာလာလုပ်၊
အမွေးနုတ်သို့မဟုတ် အရေဆုတ်ခိုင်း၊ သည်ထက် လတ်ဆက်တာတော့ မရှိတော့ဘူး အောက်မေ့ကြ။

သို့သော် ကျွန်တော်ကိုယ်တွေ့ပြောမယ်။ ကိုယ့်အိမ်က ကြက်အိပ်တန်းကဖမ်းပြီး
ချက်ချင်းချက်စားတဲ့အရသာကိုလုံးဝမမီ။ ဘယ်လိုကွဲပြားသလဲ၊ စာနဲ့ရေးပြလိုတော့ မလွယ်ကူဘူး။
သို့သော်ထင်ရှားတဲ့ ခြားနားချက် ပြရလျှင်ဖြင့် ဆိုပါတော့ သည်ကြက်နှစ်မျိုးကို တစ်အိုးစီ ညဦးကချက်စားတယ်။
နှစ်အိုးစလုံးမှာပဲ ဟင်းတွေကျန်နေတယ်။ အဲသည် ဟင်းနှစ်အိုးကို မနက်ကျတော့ ယှဉ်ကြည့်ပါ။ ဈေးကဝယ်တဲ့
ကြက်သားဟင်း အနေအထားသည် မနေ့ကအတိုင်းပဲ မည်သို့မျှ ပြောင်းလဲခြင်းရှိမည်မဟုတ်သော် လည်း ကိုယ့်အိမ်က
ချက်ချင်းဖမ်းချက်လိုက်တဲ့ ကြက်သားက အေးချမ်းတဲ့ နံနက်ခင်းမှာ အရည်နဲ့ အဆီအသားခဲပြီး
တွဲနေပါလိမ့်မယ်ခင်ဗျာ၊ ကျောက်ကျောလို ပဲ။

ကဲ ကျွန်တော်တို့ပြဿနာလုပ်ခဲ့တဲ့ မနေ့ကဖမ်းသွားပြီး အိမ်ကချက်လာတဲ့ ငါးဟင်းနဲ့ တံငါတဲမှာ အိုင်က
ချက်ချင်းဖမ်းပြီး ချက်တဲ့ ငါးဟင်းဟာလည်း သည်အတိုင်းပဲ ခြားနားသပေါ့။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ၆ ယောက်စားလိုက်ကြတာ ငါးနှစ်ပိဿာလောက်ချက်တဲ့ အိုးပြောင်ရော။ တခြားကြက်သား
ဝက်သားတွေတော့ တို့ရုံလောက်ပဲ ဆိုပါတော့။

အဲသည်ထမင်းပွဲမှာ တစ်ပုလင်း နှစ်ကျပ်ဈေးဖြစ်တဲ့ ထန်းလျက် အရက်၊ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း ပန်းကန်နဲ့ နှစ်ခွက်
ကျွန်တော်သောက်လိုက်တယ်။ ထမင်းလည်း စားပြီးရော မျက်တောင်စင်းလာတာနဲ့ ဝါးကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ
ဝါးဆစ်ခေါင်းအုံးနဲ့ တုံးတုံးလဲ့လိုက်တယ်။ မကြာပါဘူး အိပ်ပျော်သွားရော။ အဲသည်မှာ ကျွန်တော်
အိပ်မက်မက်တယ်မျိုး။ အိပ်မက်ကလည်း မိုင်တစ်သောင်းကျော်က ပစ္စည်းသယ်လာ တာမျိုး။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော်အရှေ့ဂျာမနီပြည်ရောက်စဉ်တုန်းက တစ်ညသ၌ ဘာလင်မြို့က ဂေါ်ကီဇာတ်ရုံကြီးမှာ
တယောအလက် ၃၀၀ တစ်ပြိုင်တည်း တစ်သံတည်းဖြစ်အောင် ထိုးတာ နားထောင်ခဲ့ရသမျှ။

အဲဒါဗျာ အခု မြန်မာပြည်က ထန်းလက်ကာတဲ့ တံငါတဲကလေးမှာ ချက်အရက် နှစ်ခွက်နဲ့ အိပ်ပျော်နေတုန်း ပြန်ပေါ်လာတော့ ဘယ်လောက် ဇိမ်ရှိလိုက်သလဲ။

အိပ်မက်ဆိုတာ ဆန်းသဗျာနော်။ အဲသည် တယောအလက် ၃၀၀ ထိုးတဲ့ အသံကနေပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ တယောတစ်လက်တည်း အသံဖြစ်လာတယ်။ တေးသွားကလည်း ဟိုကတေးသွား မဟုတ်တော့ဘူး။ မြန်မာတေးသွား ဖြစ်လာတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော့စိတ်ထဲက ဟဲ့ အိပ်မက်ရဲ့ ငါ့ကို ဂျာမနီ ပြန်ပို့ပါဦးဆိုတော့ မရတော့ဘူး။ လားလာ ကျွန်တော်က အိပ်ရာက နိုးနေပြီကိုး။ ဒါပေမယ့် မြန်မာတေးသွား နဲ့တယောသံကတော့ ကြားရက်ပဲ။

ကျွန်တော် ရုတ်တရက် အံ့ဩတယ်။ ဘယ့်နယ်ကွင်းခေါင်ခေါင် သည်လယ်ထဲမှာ ဘယ်သူကလာ တယောထိုးနေပါလိမ့်လို့။ ငါနီးတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ အိပ်မက်ကများ ငါ့ကိုပြန်တစ်ပတ်ရိုက်နေတာလားလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆွဲလိမ်ကြည့်လိုက်တယ်။ ဟာ... နာလိုက်တာ။

သည်တော့မှ ကျွန်တော် အိပ်ရာကထ။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေကတော့ တဲမှာမရှိကြတော့ဘူး။ သူတို့ သည်ညနေသည်တစ်အိုင်ကို အပြီးသတ်ရမှာမို့ အိုင်ထဲမှာ ကြိုးစားနေကြတယ်။

ကျွန်တော်လည်း သူတို့ကို ကူညီရအောင် အိုင်ထဲဆင်းလိုက်သွားရင်း...

“ဘယ့်နယ် ထူးထူးဆန်းဆန်း လယ်ကွင်းပြင်ပြီး ထဲမှာတယောသံ ကြားနေရတယ်၊ ငါ့နားတွေများ ရူးနေသလား မသိပါဘူး”လို့ ပြောမိတော့ ဖိုးထင်က...

“ဟ... မင်းနား မရူးပါဘူးကွ၊ အဲဒါ မိုးတိမ်ကြီးရယ်ပေါ့၊ သူ့ကိုမြဲချော ယာခင်းစောင့်ရင်း နွားကျောင်း ရင်းနဲ့တယောထိုးနေတာ”

သည်တော့မှ ကျွန်တော်မိုးတိမ်ကိုရော၊ သူတယောထိုးတတ်တယ်ဆိုတာရော သတိရပြီး...

“ဟေ... အဲဒါ မိုးတိမ်လား၊ ဒါဖြင့် ငါ သူ့ဆီသွားတွေ့ဦးမယ်ကွာ”

ဆိုတော့ ဖိုးထင်က...

“မင်း... အရင်တစ်ခေါက်တည်းက တွေ့ချင်နေတာ၊ သူဝါးတော လိုက်သွားတာနဲ့၊ ကဲ... ခုတော့ အဆင်သင့်ပဲ၊ ဟိုကောင်ကြီး စကားပြောလို့ အာသွက်အောင်ဟိုသင်းလဲ ယူသွားပါလားကွ၊ တို့ခုနု ထမင်းစားတော့ တစ်ပိုင်းလောက်ကျန်သေးတာပဲ”

ကျွန်တော်သည် ဤအရက် တစ်ပိုင်းသာမက မွန်းပြီးဆားနနွင်းနယ် တစို့ထိုး၍ ကင်ထားသော လက်ကောက်ဝတ်လောက်ရှိ အဆီတွေ စက်စက်နှင့် ငါးမြွေထိုးကြီး နှစ်ကောင်သံပရာသီး နှစ်လုံး၊ ငရုတ်စိမ်း ဆယ့်လေးငါးတောင့်နှင့် လက်ဖက်ရည် အကြမ်းပန်းကန်တစ်ခွက် ယူကာ မိုးဆိမ်ဆီသို့ သွားလေသည်။

မိုးတိမ်သည် တံငါတဲနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း ထန်းသုံးပင် ကန်သင်းဆုံ၌ အလယ်က တောင်ပို့ပေါ်ထိုင်၍ တယောထိုးနေခြင်းဖြစ်သည်။ သူ ကျွန်တော့် မမြင်မီက လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ သူ့မျက်နှာက သူ့တယောနှင့် အတူကြည်လင် သာယာလှသည်။

“ငါ သူတို့အိမ်မှာ ပန်းထိမ်ပညာသင်ရင်းအားလပ်တဲ့ အချိန်မှာ တီးဝိုင်းခေါင်းဆောင် ဆရာမြိုင်ဆီသွားပြီး တယောထိုးလဲ လေ့ကျင့်တယ်၊ ငါ ငယ်ငယ်ကတည်းက အတီးအမှုတ်တော့ ဝါသနာပါတယ် မဟုတ်လားကွာ”

မှန်၏။ မိုးတိမ်သည် လေးငါးခြောက်နှစ်သား အရွယ်ကပင် ရွာထဲသို့ တီးဝိုင်းနှင့် အလှူခံလာပြီဆိုလျှင် ကြား ရာကပြေးသွားပြီး ဤတီးဝိုင်းနောက် လိုက်သွားတဲ့ကော ရွာဆုံးမှပြန်လာတော့၏။ သူသည် ဤကတည်းက စည်းနဲ့ဝါးကို နားလည်ပေပြီ။ အဘယ့်ကြောင့် ဟူမူ သူသည် တီးဝိုင်းနောက်လျှောက်လိုက်ရင်း ဝါးလက်ခုပ်ဝင်တီးလေ့ရှိ ၏။

“ဒါနဲ့ ဥနှစ်ကြာတော့ ပန်းထိမ်ပညာရော၊ တယောထိုးရော ငါကောင်းကောင်း တတ်ရောဟေ့၊ အဲဒီတော့ သူတို့သမီးနဲ့ ငါနဲ့ကြိုက်ပြီး ညားရောလကွာ”

“သူ့ မိဘများက ရှောရှောရှူရှူ သဘောတူသလား”

“ပထမဦး မအေကြီးက အင်တင်တင်လုပ်နေသေးတယ်၊ ဖအေကြီးကတော့ ငါ့အရည်အချင်း သဘောကျတယ်ဆိုပြီး ပေးစားတော့တာပါပဲ၊ ငါ သူတို့သမက် ဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ ကုန်စုံဆိုင်မှာ ထိုင်တဲ့အခါ ထိုင်ရတယ်ကွ၊ အဲဒီ သုံးလေးနှစ်အတွင်းမှာ တော်တော်စီးပွားတက်တယ်ဟေ့၊ ဒီတော့သူတို့ ကိုးကွယ်တဲ့ အထက်ဂိုဏ်းဆရာကြီးဆိုတာ ပေါ်လာသကွ၊ ဒီဆရာကြီး လုပ်ပေးတဲ့ အဆောင်အယောင်ကြောင့် အဲဒီလေးငါးနှစ်အတွင်းမှာ စီးပွားတက်တယ်ပေါ့ကွာ၊ ငါလဲ အဲဒီတော့ခပ်ငယ်ငယ် အသက် ၃၀ မှမပြည့်သေးတာ၊ အဟုတ်မှတ်မိသကွ၊ ဒါနဲ့ ဆရာကြီးကိုကြည်ညိုမိသကွ၊ ဒီဆရာကြီးဟာ ဆရာဘာသာ မနေနိုင်တော့ဘဲ ကိုယ့်ကြည်ညိုနေတဲ့ တပည့်အပေါ် ရန်စလာသကွ”

ကျွန်တော်က သူ့စကားထောက်၍

“ဟ ဆရာကြီးက တပည့်အပေါ်ဘယ်လိုရန်စလာသတဲ့”

“ဒီလိုလကွာ၊ ငါက အဲဒီအခါမှာ ဆရာမြိုင်တို့ တီးဝိုင်းနဲ့လိုက်ပြီး တယောထိုးနေတော့ အရက်သောက်တတ်လာသကွာ၊ အဲဒါ ဆရာကြီးက အလကား မသာကြီးပါကွာ၊ အဲဒီမသာကြီးကသိတော့ ဒီအိမ်မှာ ငါလုပ်ပေးနေရက်သားနဲ့ စီးပွားလာဘဲသပကာ တက်သင့်သလောက် မတက်တာဟာ ဒီသူငယ်က သူရာ မေရီယက် မှီဝဲနေလို့ကိုး၊ ဒီအရက် ရှေ့ဆက်သောက်နေလို့ ရှိရင်ဖြင့် ဖြစ်ပြီးသား စီးပွားတောင် ပြန်ပျက်နိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် ငါ့ကိုအရက်ဖြတ်ပါဆိုတဲ့ မိန့်ခွန်းခြွေရောဟေ့”

“ဟား..... ဟား အဲဒီဆရာကြီးဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေက ဒါမျိုးတော့ ဖြစ်ရမယ်၊ ဒီတော့ မင်းက”

“အဲဒီအခါမှ ငါကကိုယ့်စဉ်းစားဉာဏ်နဲ့ကိုယ် အတွေးဝင်တော့တာကို၊ ငါ အခု အရက်သောက်နေတာဟာ ရွှေဆိုင်က ပိုက်ဆံနဲ့လဲမဟုတ်၊ ကုန်စုံဆိုင်ကလဲ တစ်ပြားမပါ၊ ငါ့ဟာငါ တယောထိုးလို့ရတဲ့ လာဘ်သပကာနဲ့ သောက်တယ်၊ အလွန်အကျွံမူးအောင်လဲ ငါမသောက်၊ ဘာကြောင့် တက်လာတဲ့စီးပွား ပျက်ရမှာတုံး၊ နောက် အဲဒီကတစ်ဆင့် သူတို့သမီးနဲ့ ငါနဲ့ညားပြီး သုံးလေးနှစ်အတွင်းမှာ ဘာကြောင့် စီးပွားတက်လာသလဲ၊ ရေရေလည်လည် စဉ်းစားလိုက်တော့ လားလား၊ ငါ့ကြောင့်ကိုးကွ၊ ဗိုလ်နီမင်းအံ့သြသွားသလား”

“ဆိုစမ်းပါဦးကွာ”

“သူတို့မှာ ရွှေဆိုင်နဲ့ ကုန်စုံဆိုင်ရှိနေတာ သူတို့သမီးနဲ့ ငါနဲ့ညားတော့ တောရွာက ငါ့ဆွေမျိုးတွေက ငါ့ယောကွမဆိုင်ရယ်ဆိုပြီး လာကြတာကိုးကွ”

သည်တော့မှ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိကာ...

“အား... ဟုတ်တာပေါ့ကွ”

“ဒါ့အပြင် ငါ့မှာက အဲဒီမူလဆွေမျိုးတင် မကဘူး၊ ငါက ဆရာမြို့တို့တီးဝိုင်းနဲ့

တောရွာအလှူတွေမင်္ဂလာဆောင်တွေပါလိုက်ပြီး တယောထိုးတော့ ငါတယော သဘောကျတဲ့ မိတ်သစ် ဆွေသစ်တွေကလဲ ရှေ့နှစ်ခါလဲ ကျွန်တော် ကျန်မတို့ရွာ လာပါဦးဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ ငါ့ယောကွမ္မမ၊ ငါ့ မိန်းမဆိုင်လာပြီး အားပေးကြပြန်သကဲ့ကဲ့၊ ဒါနဲ့ သူတို့ရောင်းပန်းဝယ်ပန်း ပွင့်လန်းပြီး စီးပွားဖြစ်လာတာဟာ ငါ့ကြောင့်မဟုတ်၊ ဘယ်သူကြောင့်တဲ့၊ အဲဒါကို ဟိုဆရာကြီးဆိုတဲ့ မသာကြီးက အလကားသက်သက် ဝင်ပြီးနာမည်ယူတာ၊ အဲဒါစဉ်းစားမိတော့ ဒီမသာကြီးကို ငါဒေါသဖြစ်လိုက်တာ ဆွေတောင်ထိုးချင်ရော”

ကျွန်တော်သူ့စကား သဘောကျမိကာ....

“အေး.. မင်းပြောတာ ဟုတ်တယ်ကွ၊ အဲဒီအကြောင်းမင်းသူတို့ ပြောမပြဘူးလား”

“ဘယ်သူတို့လဲ”

“မင်း ယောကွမ္မမကြီးတွေပေါ့”

“ဟွန်း..... အဲဒါကြီးတွေ မဆိုထားတဲ့ ငါ့မိန်းမ ငါပြောပြတာတောင် လက်မခံဘူး၊ ‘တော်အရက်မဖြတ်နိုင်တိုင်း ဆရာကြီးကျေးဇူးကို စော်ကားတဲ့ကစကား မပြောပါနဲ့၊ ကျွန်မတို့ဆရာကြီးက တော်မြို့မရောက်ဖူးခင် တော် ဖင်ထဲရွံ့တစ်ခွဲသား ဝင်နေတုန်းကတည်းက ကျွန်မတို့ မိရိုးဖလာ ကိုးကွယ်လာတာ’တဲ့၊ ဒီစကားလဲကြား ရော ‘ ကိုင်းနင်တို့ဆရာကြီးနဲ့ ငါဘယ်သူ စွမ်းသလဲဆိုတာ သိကြရအောင်’ ဆိုပြီး ငါသူတို့အိမ်က တစ်ခါတည်း ဆင်းခဲ့တယ်”

“မင်းကို မတားကြဘူးလား”

“မတားတဲ့အပြင် ‘လင်မယားချင်းကွာလို့ ပစ္စည်းတစ်ယောက်တစ်ဝက်ရမယ် မထင်လိုက်ပါနဲ့’ ပြောလိုက်သေးသမျှ၊ ဒီတော့ငါက ‘အောင်မယ် ဝေးပါသေးရဲ့ဗျ’ လို့ဆိုပြီး ကိုယ်ပေါ်ကအဝတ်နဲ့ ဟောဒီတယောကလေးပဲ ဆွဲဆင်းခဲ့တာကွ၊ တို့တောရွာမှာ ထမင်းစားဖို့ ဘာခဲယဉ်းသလဲ သူငယ်ချင်း”

“မင်း ရွာရောက်တော့ ဘာလုပ်ကရောလဲ”

“မင်း အခုသိတဲ့ အတိုင်းပေါ့ကွ၊ အိမ်တိုင်းမှာ ကူလီလိုက်လုပ်တာပေါ့ကွ”

“ဒီတော့ မြို့က မင်းမိန်းမနဲ့ ယောကွမ္မမများက ဘာပြောသံထွက်လာလဲ”

“အောင်မယ်လေး၊ တို့ရွာက ဈေးဝယ်သွားတဲ့ လူတွေကို အသံလွှင့်လိုက်တာ သူတို့က အင်မတန်ကောင်းကြောင်း၊ ငါကဆိုးကြောင်း ကျိုးကန်းသူကောင်းမြောက် ချေးခြောက်ကောက်စားတယ်၊ ကောင်းစေချင်လို့ နတ်ပြည်တင် ခွေးဖင်ဘုံမှတ်လို့ ပြန်ဆင်းတယ်၊ မျိုးမမှန်တော့ ဇာတိပြန်တယ်ပေါ့ကွ၊ ငါ့စိတ်ထဲကတော့ အေး ပြောကြ ပြောကြ၊ တစ်နေ့သိမယ်လို့ အားခဲနေလိုက်တာ၊ တစ်နှစ်က နှစ်နှစ်ရောက်လာတယ်ဆိုပဲ သူတို့သိစပြုပြီကွ၊ အရင်တောက ငါ့ဆွေမျိုး၊ ငါ့မိတ်ဆွေတွေက သူတို့ဆီကို ငါ့ယောကွမ္မမ၊ ငါ့မယား၊ ငါ့စီးပွားရေးရယ်လို့ အားပေးအားမြှောက် ဝယ်ကြ၊ ခြမ်းကြတာကိုးကွ၊ အခု ငါ့ကိုဘာပစ္စည်းမှမပေးလိုက်ဘဲ အဝတ်တစ်ထည်ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ ဆင်းသွားတာ တစ်နှစ်ကျော် နှစ်နှစ်ကြာပြီဆိုတာလဲ သိရော သူတို့ မေတ္တာမဲ့ပြီး သူတို့ဆိုင်မသွား ကြတော့ဘူး၊ အဲ.....ခု နှစ်မြောက်တော့ သူတို့အမှားသူတို့ ဝန်ခံကြရောဟေ့၊ အဲဒီအတွင်းမှာ သူတို့ဆရာကြီးကလဲ အမှန်တရားကို ပြလိုက်သေးသကဲ့ကဲ့”

“ဘယ်လိုပြတာလဲ”

“သူတို့အဒေါ်တစ်ယောက်နဲ့ ဖောင်စီးလက်ဖွဲ့ထိုးတယ်၊ ဆိုပြီး နောက်မီးလင်းတာ ပေါ်သွားသကဲ့ကဲ့၊ အဲဒီတော့ ဖွတ်ထွက်လို့တောင်ပိုမှန်းသိကြ ပြီး ငါပြောခဲ့တဲ့စကားမှန်လှပါတယ်၊ ‘မောင်ပြန်ခဲ့ပါတော့’လို့ ငါ့မိန်းမကခေါ်သကဲ့၊

ဒါပေမယ့် ငါမပြန်တော့ဘူး”

“ဟ ဘာလို့လဲ မင်းအနိုင်ရပြီပဲကွ”

“ ငါ သူတို့စီးပွားရေးအလုပ်ကို ငြီးငွေ့တယ်ကွ၊ ကောင်းတဲ့အလုပ်မဟုတ်ဘူးလို့လဲ နားလည်နေတယ်ကွ၊ တကယ်တော့ ငါ့ယောက္ခမအထီးကြီးက ပန်းထိမ်နဲ့ရွှေဆိုင်၊ ငါ့ယောက္ခမနဲ့ ငါ့မိန်းမကုန်စုံဆိုင်၊ အဲဒီ နှစ်ဆိုင်နဲ့ တို့တောသားတွေအပေါ်မှာ ကုပ်သွေးစုပ် အမြတ်ထုတ်ဖို့ကို ငါက ရွှေဆိုင်ထိုင်လိုက် ကုန်စုံဆိုင်ထိုင်လိုက်နဲ့ ကြားက တည်ကြက်လုပ်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်နေပြီ”

“အေး.... ဒါဖြင့် အခုမင်းတည်ကြက် မလုပ်တော့ကောကွ၊ တို့တောသားတွေဟာ မြို့သွားပြီး မင်းယောက္ခမများ ဆိုင်မှာမဟုတ်လဲ တခြားဆိုင်တွေမှာ ဝယ်ခြမ်းနေကြတာပဲကွ၊ အဲဒီဆိုင်တွေကကော ဘာထူးမှာလဲ၊ မြို့သားတွေက တောသားတွေဆို အမဲထားကြတာပဲ”

“အေး.... ဒီတော့ ငါ့ပယောဂမပါဘူးကွ၊ ဟိုတုန်းကဖြင့်ကွာ ငါ့အကြောင်းပြုပြီး ငါ့ယောက္ခမများဆိုင်တွေလာကြတော့ ငါ့ယောက္ခမအထီးကြီးက ဘယ်ရွာက ဘယ်သူရွှေဘယ်လောက်သား ဝယ်တာရောင်းတာ ပေါင်တာမှာ ဘယ်လောက်နဲ့လိုက်သလဲဆိုတာ ငါသိနေတယ်၊ နို့ပြီး ငါ့ယောက္ခမကြီးကလဲ ဘယ်ရွာက ဘယ်သူ့အလှူအတွက် ပဲဆီကို ဖွဲ့နုဆီဘယ်လောက်ရောက်လိုက်တယ်၊ ငါးရဲ့ခြောက်ကို ဆားရည်ဘယ်လောက်ဖျန်းလိုက်တယ်ဆိုတာတွေ ငါသိနေတော့ စိတ်မကောင်းဘူးကွ၊ အဲဒါတွေပြန်ပြန်တွေးပြီး ငါနောင်တရတယ်ကွ၊ ဒါကြောင့် ငါ့ပယောဂနဲ့တို့ရွာသားတွေ အလိမ်အညာခံခဲ့ရတာတွေကို ငါဘယ်လိုပြန်ပြီး အလျော်ပေးမလဲ ဆိုတာစဉ်းစားလိုက်တော့ တို့ရွာသားတွေ လိုသမျှအကူအညီ ကိုငါတတ်နိုင်သလောက် ပေးမယ်ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းအသိပဲ၊ အိမ်တိုင်းမှာ သူတို့အလိုရှိတာ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးပြီး ငါတစ်ဝမ်းတစ်ခါး စားသောက်ဖို့အတွက် အဖိုးအခပေးနိုင်တဲ့လူဆီကယူတယ်၊ မပေးနိုင်တဲ့ လူဆီက မယူဘူး၊ အခု ကိုမြချောယာခင်းကို တစ်နေ့တစ်ကျပ်နဲ့ စောင့်ရင်း ငါကျောင်းနေတဲ့နွားတွေထဲမှာ အလကားကျောင်းပေး ရတဲ့အကောင်တွေက တစ်ဝက်လောက်ပါတယ်ကွ”

သည်အချိန်၌ ကျွန်တော်တို့သည် ထန်းတစ်ယောက်တစ်ပင်ကျောမှီ၍ ကိုယ်ပက်လက်နေသဖြင့် အာကာပြင်ကိုမြင်ရလျက်ရှိပေရာ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မိုးတိမ်သည် ထက်ကောင်းကင်က ကြည်လင်သန့်စင်သော မိုးတိမ်များနှင့်တူလှပေသည်။ သူ့အဘိုးပေးခဲ့သောနာမည်နှင့် ကိုက်ညီလှပေသည်ဟု အောက်မေ့မိပါ၏။

ထို့ကြောင့် “မိုးတိမ် မင်းစိတ်ထားက တကယ်မွန်မြတ်ပေတာပဲကွ၊ ဟိုတုန်းက မင်းမြို့ပေါ်မှာ ဘယ်လိုနေဘယ်လိုစားခဲ့တယ်ဆိုတာကို ငါသိတယ်၊ အဲဒီအခြေအနေကနေပြီး ခုဒီအဆင့်ကို ပြန်ဆင်းနေနိုင်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ငါမင်းကို အချိုးမွမ်းဆုံးအံ့ဩဆုံးပဲဟေ့”

“ဘဝဆိုတာဘာလဲ၊ အစစ်အမှန်ကို နားလည်ပြီးရင် ဒါအံ့ဩစရာမဟုတ်တော့ပါဘူး သူငယ်ချင်း”

“မင်း ဘယ်လိုနားလည်သလဲ ငါ့ ပြောပြစမ်းကွာ”

“ငါ နားလည်ပေမယ့် အကျယ် မပြောတတ်ဘူးကွ၊ ဓမ္မကထိက ဆရာမြရေးသားတဲ့ လင်္ကာတစ်ပုဒ်တော့ ငါသဘောကျလို့ အလွတ်ကျက်ထားတယ်”

“အေး... ရွတ်ပြစမ်းကွ၊ ငါကြိုက်ရင် ကူးယူသွားမယ်”

“ဒါဖြင့် နားထောင်”

ဘဝဟူသည်
ဘဝသရုပ်ကို၊ ဖော်ထုတ်ဆိုလျှင်
ဤကိုယ်ခန္ဓာ၊ တည်ဆောက်တာမှာ
အိပ်ရာနှင့်ထမင်းဝိုင်း
ဤအသိုင်းအဝိုင်းမှ၊ အစွန်းမထွက်
နှစ်ဖက်ညီမျှ၊ ရှိပါမှ
ဘဝကြာရှည် တည်ချိမ့်မည်။
စား၍မဝင်၊ အိပ်လျှင်မပျော်
ရှိခဲ၊သော်မူ
လူ၏ဘဝ၊ ပျက်သုဉ်းရမည်
မုချစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်၏။
ရွှေဘုံပေါ်မှာစံစံ
ရွှေပန်းကန်နဲ့စားစား
မြေသားပေါ် လှဲလျောင်း၍
စလောင်းပဲ၊နှင့်စားလည်း
မခြားနားပြီ
ဘဝသည် ဒါပဲဖြစ်၏။
မောင်ကို